

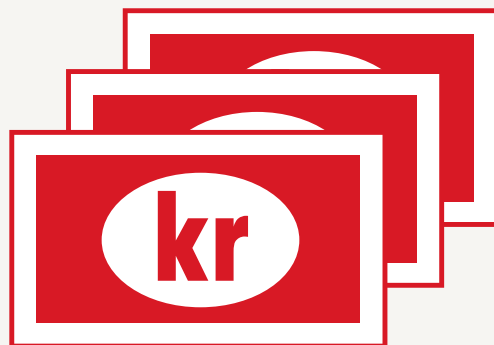

#avtal13

Avtal 2013

LOs försäkringskrav 2013

LO-förbundens gemensamma krav gällande
kollektivavtalsförsäkringar och avtalspensioner
i avtalsrörelsen 2013

Förord

LO arbetar för ett jämställt arbetsliv och samhälle. Låglönesatsningen i årets avtalsrörelse är ett sätt. De krav vi ställer kring avtalsförsäkringarna är ett annat.

Vi har fem krav på förbättringar i avtalsförsäkringarna. Ett par av dem gynnar särskilt kvinnor och utvecklingen mot ett mer jämställt samhälle.

Vi kräver en ny försäkring om föräldrapenningstillägg. Föräldralediga som omfattas av kollektivavtal ska få tillägg på tio procent av lönen i 180 dagar. Arbetsgivarna betalar en premie per anställd istället för föräldralön till den – ofta kvinna - som är föräldraledig. Det minskar risken att kvinnor missgynnas vid anställning. Det ger också mer pengar i plånboken för alla föräldralediga. Även män. Det gynnar ett mer rättvist uttag av föräldraledigheten.

Vi kräver också att när Försäkringskassan beslutat att en sjukdom är arbetsrelaterad, ska inga fler prövningar göras innan ersättning från AFA beviljas. Arbetsrelaterade sjukdomar är vanligare i kvinnodominerade yrken, därmed drabbas kvinnor oftare.

I årets avtalsrörelse har vi ett modest löneökningsskrav. I ekonomiskt besvärliga tider är det rimligt. Då blir övriga delar av avtalet desto viktigare. Bättre avtalsförsäkringar gynnar alla medlemmar, och med ett jämställdhetsfokus bidrar vi också till ett mer rättvist samhälle.

Torbjörn Johansson
LOs avtalssekreterare

LOs försäkringskrav 2013

LO och LO-förbundens gemensamma försäkringskrav inför avtalsrörelsen 2013 är följande:

- *Föräldrapenningtillägg – ny avtalsförsäkring*
- *Slopad vållandeprövning för arbetssjukdomar i TFA*
- *Full ersättning för inkomstförlust i TFA*
- *Skadeståndsrättsliga regler för sveda och värk i TFA*
- *Premiebetalning och överföring varje månad i Avtalspension SAF-LO*

Vad dessa fem försäkringskrav innebär mer i detalj redogörs det för nedan men först följer en kort beskrivning av bakgrunden till LOs försäkringskrav i avtalsrörelsen 2013.

Bakgrund

Under 2010 kom LO överens med Svenskt Näringsliv om att inte förhandla om nya försäkringar eller villkorsförändringar i befintliga avtalsförsäkringar i samband med de årliga justeringarna av försäkringspremierna. Detta fick till följd att LO och LO-förbunden istället framförde krav om förbättrade försäkringsvillkor i samband med de ordinarie avtalsförhandlingarna år 2011/12.

Förhandlingsresultat 2012

Avtalsrörelsen 2012 resulterade i följande förbättringar i LO-medlemmarnas försäkringsvillkor:

- *Trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (TFA)*
Karenstiden på 14 dagar togs bort liksom karensbeloppet på 500 kr.
- *Avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS)*
Ersättning ges för inkomstförlust över 7,5 prisbasbelopp vid sjukersättning från Försäkringskassan efter 2011-12-31.
- *Premiefrielseförsäkringen (Pbf)*
Graviditetspenning räknas som pensionsgrundande inkomst.

Föräldrapenningtillägg – en ny avtalsförsäkring

I LOs försäkringskrav inför avtalsrörelsen 2013 ingår ett krav på ny kollektivavtalad försäkring gällande *föräldrapenningtillägg*. Detta föräldrapenningtillägg ska utgå till alla anställda som är föräldralediga och får föräldrapenning av Försäkringskassan. Det ska gälla 180 dagar per födelse och per försäkrad förälder.

Föräldrapenningtillägget ska utgå med 10 procent på lön upp till 10 prisbasbelopp (445 000 kr). Därutöver ska ersättning motsvarande 90 procent av lönen utgå.

Det ska inte finnas någon karens i anställningstid före eller efter för att ha rätt till 180 dagars föräldrapenningtillägg.

Idag regleras föräldrapenningtillägg i de flesta kollektivavtal i form av så kallad föräldralön. Villkoren för föräldralön skiljer sig ganska mycket åt mellan olika avtal. Det gäller såväl föräldralönens längd som storlek.

Längden på föräldralönen kan variera från 1-6 månader beroende på kollektivavtalsområde och anställningstid.

Föräldralönens storlek varierar främst för den del av lönen som är ”över taket” (över 10 prisbasbelopp). I några avtal utgår ersättning om 90 procent av lön över taket medan andra avtal inte ger något extra ersättning alls. För lön under taket utgår 10 procent i föräldralön i de flesta avtal.

I de flesta kollektivavtal gäller även att man ska ha varit anställd minst 12 månader för att ha rätt till föräldralön.

Villkorsförändringar i avtalsförsäkringar

Slopad vållandeprövning för arbetssjukdomar i TFA (Trygghetsförsäkring vid arbetsskada).

När Försäkringskassan godkänt en *sjukdom* som arbetsrelaterad så ska det inte göras någon vållandeutredning för rätten till ersättning från AFA. Försäkringskassans beslut ska alltså gälla utan ytterligare prövning.

Idag görs ytterligare en prövning av AFA där arbetsgivaren måste anses vållande för att ersättning ska betalas ut under sjukpenningtiden.

Full ersättning för inkomstförlust i TFA

Vid inkomstförlust på grund av *skada eller olycksfall* i arbetet ska den verkliga inkomstförlusten ersättas. Ersättning ska alltså ges enligt skadeståndsrättsliga regler.

Idag baseras ersättning för inkomstförlust på SGI (sjukpenninggrundande inkomst). Detta ger ofta en lägre ersättning än den verkliga inkomstförlusten. Det gäller framförallt de som arbetat extra utöver ordinarie arbetstid, exempelvis övertid eller extra inbrott vid arbetstoppar eller sjukdom.

Skadeståndsrättsliga regler för sveda och värk i TFA

LO kräver att ersättning från TFA ska utgå från *första* sjukskrivningsdagen och att skadeståndsrättsliga regler tillämpas för sveda och värk.

Idag krävs minst 30 dagars sjukskrivning för att få ersättning av TFA.

Premiebetalning varje månad i Avtalspension SAF-LO

LO kräver att beräkning av premie för avtalspension och överföring av premien till vald pensionsförvaltare ska ske varje månad.

Det innebär att månadens utbetalda kontanta lön ligger till grund för premieberäkning och att den även ska överföras till vald förvaltare månadsvis.

Idag sker beräkning av premie och överföring till förvaltare en gång per kalenderår. För att få avsättning på inkomster över tak, 7,5 inkomstbasbelopp, krävs en inkomst över 424 500 kronor/år (2013). Byter man arbetsgivare under året skall inkomsten hos *varje* arbetsgivare överstiga taket för att man ska få den högre avsättningen (30 procent).

LOs krav på månadsvis premieberäkning och överföring för placering hos förvaltare betyder att om inkomsten någon månad under året överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, 34 125 kr/mån (2012), skulle denna ge den högre pensionsavsättningen (30 procent).

GEMENSAMMA KRAV INFÖR AVTAL 2013

Avtalskrav:

a. Löneökningar med minst 700 kronor per månad och heltidsanställd dock med ett lägsta utrymme om 2,8 procent räknat på avtalsområdets genomsnittsförtjänst

b. Förhindra lönekonkurrens och säkra mer till dem som har minst
Kollektivavtalets ställning på arbetsmarknaden ska stärkas för att minska risken för lönekonkurrens samt säkerställa en mer rättvis fördelning. Det ska ske genom att i tillämpliga fall avtalets lägstalöner höjs med minst 700 kronor.

c. Höjningar av ersättningar

Samtliga ersättningar i avtalen, inklusive lägsta semesterlön, höjs med ett procenttal som motsvarar löneökningarna enligt punkt a) ovan inom avtalsområdet utan eventuell avräkning för förväntad löneglidning enligt ovan.

d. Föräldrapenningtillägg

Föräldrapenningtillägg ska utgå till alla anställda som är föräldralediga (FK). Föräldrapenningtillägget ska utgå med 10 procent på lön upp till 10 prisbasbelopp. Därutöver ska ersättning motsvarande 90 procent av lönen utgå.

e. Villkorsförändringar i avtalsförsäkringar

Slopad vållandeprövning för arbetssjukdomar i TFA (trygghetsförsäkring vid arbetsskada).

Full ersättning för inkomstförlust i TFA

Skadeståndsrättsliga regler för sveda och värk i TFA

Premiebetalning varje månad i Avtalspension SAF-LO

Hela avtalskravet finns att läsa på www.lo.se

Rapporten är utarbetad av LOs Arbetslivsenhet.

För ytterligare information gällande:

- LOs försäkringskrav kontakta Magnus Furbring 072-247 2511
- LOs lönekrav kontakta Hans Forsberg 070-629 2225